

Bijlage 1: Beleidsonderzoek: bouwstenen nieuw beleid

Nut en noodzaak van verondiepen

Bouwsteen 1: integrale afweging

De basis voor een goede besluitvorming moet worden gevormd door een integrale afweging waar stakeholders bij zijn betrokken. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn de beoordeling van de natuurwaarden, de ruimtelijke- en ecologische kwaliteit en het regionale aanbod van grond en baggerspecie. Lokaal maatwerk is een belangrijk aandachtspunt.

Governance – regie op de keten

Bouwsteen 2: regie provincie

Overwogen kan worden om de provincie verantwoordelijk te maken voor de regie op het proces van ontgronden en verondiepen.

Om deze regie op de keten te versterken zijn onder meer de volgende opties denkbaar (van ingrijpend naar minder ingrijpend):

1. Bevoegd gezag overdragen van de waterbeheerder (Rijkswaterstaat of Waterschap) naar de provincie.
2. De provincie een coördinerende regierol geven.
3. Het opstellen van een convenant of gedragscode waarin publieke en private partners samen afspraken maken over de wijze waarop er met verondiepingsprojecten moet worden omgegaan.
4. Per project instellen van een bestuurlijke stuurgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van verschillende overheidspartijen, die adviseert over de plannen voor verondieping en tevens toeziet op de uitvoering hiervan.

Natuur

Bouwsteen 3: ontwikkeling van objectief ecologisch toetsingskader

Overweeg de ontwikkeling van een ecologisch toetsingskader (dat mede gebaseerd is op de meest recente inzichten uit het OBN-rapport, zie paragraaf 2.6.1) voor de beoordeling van de ecologische kwaliteit als onderdeel van een integrale afweging van een voorgenomen initiatief tot verondieping.

Wet- en regelgeving

Bouwsteen 4: beoordelen van materiaal binnen de context waarin het wordt toegepast

Overweeg de ontwikkeling van een methode waarlangs het toe te passen materiaal niet alleen wordt getoetst aan de chemische kwaliteit, maar ook breder wordt bekeken of het materiaal en de structuur (fysisch en biologisch) past bij het beoogde gebruik of de (natuur)ontwikkeling van het gebied. Deze methode moet ook aansluiten bij de vereisten die de KRW hieraan stelt.

Bouwsteen 5: verbetering kwaliteitsborging bodembeheer

Versterking van de kwaliteitsborging in het bodembeheer (hiervoor loopt op dit moment een verbetertraject, zie paragraaf 2.6.3).

Bouwsteen 6: maatlat lozingsactiviteit

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt een verondieping beschouwd als een vergunningplichtige lozingsactiviteit. Voor de beoordeling hiervan zou een maatlat ontwikkeld kunnen worden.

Bouwsteen 7: nazorgfonds

Overweeg het instellen van een nazorgfonds om eventuele lange termijneffecten te kunnen aanpakken.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)

Bouwsteen 8: aard en herkomst van het materiaal borgen in de vergunningprocedure

Zorg dat met behulp van het instrumentarium van de Omgevingswet bij de vergunningverlening voor verondiepen eisen worden gesteld aan het toe te passen materiaal en de herkomst.

Bouwsteen 9: verbeteren van de traceerbaarheid van grondstromen

Onderzoek de mogelijkheden om de traceerbaarheid van de toe te passen grond en baggerspecie (kwaliteit) te verbeteren. Nieuwe (digitale) technieken kunnen daarbij helpen.

Bouwsteen 10: versterken handhaving strategie

Onderzoek of de naleving kan worden verbeterd, door voldoende zichtbaarheid en betere samenwerking tussen handhavingpartners (handhavingstrategie).

Bouwsteen 11: kennisontwikkeling en capaciteit

Bekijk de mogelijkheden om de kennis van toezichthouders en vergunningverleners te verbeteren en voldoende capaciteit vrij te maken voor het toezicht op de verondiepingsprojecten. Daarbij is expliciete aandacht gewenst voor het ontwikkelen en delen van de benodigde kennis in de gehele VTH-keten.

Rol van de markt

Bouwsteen 12: draagvlak voor gedragscode versterken

Zowel aan de kant van de overheid als het bedrijfsleven is er een verantwoordelijkheid om de randvoorwaarden voor verondieping op een goede manier vorm te geven. Om de kwaliteit van de projecten te verbeteren en het vertrouwen te herstellen, heeft Cascade voor haar leden een gedragscode ontwikkeld. Het zou goed zijn als er voor deze gedragscode een breed draagvlak wordt georganiseerd.

Bouwsteen 13: innovatie stimuleren

De innovatiekracht van de markt kan bijdragen aan verbetering van het proces van ontgronden en verondiepen. Onderzoek of er in de regelgeving voldoende ruimte is en introduceer 'prikkel's om deze innovatiekracht te benutten. Het benutten van de kracht van de markt en het realiseren van deze beleidsdoelstelling vraagt om een versterkt samenspel tussen overheid en markt, met daarbij aandacht voor aangepast aanbestedingsbeleid, brede blik om innovaties mogelijk te maken (zowel in het gebied als in de keten), werken aan imago en beeldvorming en overgangsrecht voor lopende projecten.